¶ Cognoscere instrumenta est ea relegere distinguere et cōferre accepta et data.
¶ Cohortalis est apparitor qui obnoxius est cohorti. l. si cohortalis. C. e. ti. li. xij.
¶ Colonus est qui prediū habet agri colendi causa. Differt autē colonus ab inquilino quia hic in rure. iste autē in ciuitate moratur Et habet plures species agricolarum scḋm azo. q2 alij vocant̄ coloni ꝯdictionales alij coloni inquilinij alij originarij alij coloni simpliciter nuncupati ꝛc̄ de quib9 .i. patebit.
¶ Coloni ꝯdictionales dicunt̄ quasi ex sua ꝯditione predium vel agrū colere debentes. et scḋm io. sic ꝯstituūtur ꝙ ꝑmo in scriptis vel sine scriptis ꝑpetuo iure colonos se esse in fundo ꝑmittant vt postea ꝑ. xxx. annos in fundo ꝑmaneant. Et licet quidā putāt hos esse asscripticios ꝯditōnales tn̄ scḋm io. male putant q2 colonus tempis transcursu potest liberari asscripticius vero minime vt. C. de agri. et cen. l. cū sanximus li. xj. Re. s̄. asscripticius.
¶ Coloni dominici dicebant̄ qui colebant agros impatoris. vt. C de pre. et omnib9 re. li. xj.
¶ Coloni illiricem alias et melius illiriciani de illirico. i. de schlaphonia dicūtur et habet̄ in. l. cū querebat̄. C. vn̄ vi. vbi dr̄ int̄ illiricianam aduocatōꝝ glo. j. inter aduocatos de illirico. C. de colo. illiri. li. xj.
¶ Colonus inquilinus. licet scḋm quosdā inter colonos ꝯdictōnales. et inquilinos nulla sit differētia ꝓ quib9 videt̄ facere lex diffinimus. C. de agri. et censi. li. xj. Tn̄ scḋm io. hec est differētia q2 inquilin9 minus astrictus est ꝙ̄ colonus ꝯdictōnalis. vnde inquilinus bene potest in alia ꝑte cuiuslibet suburbij domū ꝯducere et inhabitare. Sed ꝯdictōnalis colonus nō audet cū sua familia recedere a fundo quem colit nec alibi habitare.
¶ Colonus originarius scḋm io. dr̄ coloni condictōnalis fili9 ex eo ꝙ originaliter ꝯdictōni colonarie subiect9 est. Nec refert ſm io. siue in solo fuerit natus siue extra solum. q2 tanquā originarius ad terram illā reducend9 quā pater suus suscepit colendam.
¶ Coloni balestini sūt de balestina ꝓuincia dicti.
¶ Coloni parciarij scḋm quosdā dicunt̄ illi qui terrā colūt ꝓ ꝑte dimidia vel tercia scḋm sterilitatē seu fertilitatē terraꝝ. Et ſm io. nullū ius habent statim fructib9 a solo sepatis. Et ille dr̄ ꝓprie parciarius qui cōducit rem rusticā ꝓ cōmuni dāpno et cōmodo. Et competit ꝯtra eum actio ꝓ socio.
¶ Colonus simpliciter ſm io. dicitur qui sub certa annua mercede

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-551/0085
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG